

Václava Kalousová

Rokycanští měšťané v zrcadle testamentů na počátku předbělohorské doby (1517-1550)

Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2009, 109 s.

Výzkum měšťanských testamentů má v evropské i v české historiografii již dlouhou tradici a zaběhnutý postup. Ostatně i na Historickém ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity vzniklo několik diplomových prací, které se věnovaly případovým studiím na základě souboru posledních vůlí z konkrétních měst. Václava Kalousová v tomto úsilí pokračovala pohledem na město Rokycany v první polovině 16. století. Celkem pracovala s 92 testamenty, které se v tamní městské knize dochovaly mezi léty 1517 až 1550. Je třeba ocenit, že Kalousová se seznámila s podobně koncipovanými výzkumy a dokázala získané poznatky porovnávat. Svůj význam má samozřejmě podobný výzkum také z hlediska regionálních dějin, v budoucnu by znalost rokycanských testamentů navíc mohla být výborným odrazovým můstkem pro výzkum sociálního prostředí města Rokycany, i když sama autorka přiznává, že se může potýkat s nedostatkem pramenů. Více pozornosti snad mohla Václava Kalousová věnovat teoretické – zahraniční i domácí – literatuře. Z novějších domácích teoretických pohledů na využití testamentů například zůstal opomenut Tomáš Malý, i když jeho práce směřují do pozdějšího období.

Znalost předchozích výzkumů dokázala Václava Kalousová vhodně využít i při vytváření struktury své práce a při kladení otázek. Postupně se tak věnovala tradičním okruhům otázek, na které historičky a historikové hledají při studiu testamentů odpovědi. Stranou pozornosti tak nezůstala testamentární praxe, rodinné struktury, vnímání smrti či hmotná kultura měšťanských domácností. Václava Kalousová pečlivě podrobila testamenty kvantitativní i obsahové analýze a své výsledky trpělivě srovnávala s podobně koncipovanými výzkumy. Bohužel v tomto kolotoči kvantifikace a komparace často nedošlo na interpretaci získaných poznatků, a tím k hlubšímu průhledu do světa rokycanských měšťanů a měšťanek první poloviny 16. století.

Po jazykové stránce se objevuje jen pár nesrovnalostí, poradit si autorka dokázala také s poznámkovým aparátem a soupisem literatury (i když v něm chybí některé tituly, které jsou citovány v poznámkách pod čarou), oceňuji i pečlivost při sestavování výběrové edice. Kultivovaná a pečlivá práce bezpochyby více rozšíří než prohloubí dosavadní poznatky o testamentech a testátorech v raném novověku a obohatí regionální historii Rokycan. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **velmi dobře**.

Zlatá Koruna 31. 8. 2009

PhDr. Pavel Král, Ph.D.